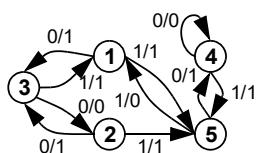

Sünkroonsete loogikaskeemide optimeerimine

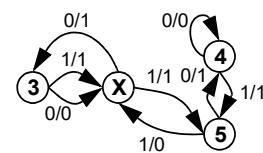
- **Oleku-põhised mudelid**
 - siirde diagrammid või tabelid (FSM)
 - ilmutatud olek / ilmutamata pindala ja viide
 - olekute arvu minimeerimine
- **Struktuursed mudelid**
 - sünkroonised loogikavõrkgraafid
 - ilmutamata olek / ilmutatud pindala ja viide
 - skeemi optimeerimine
- **Sarnane mitmetasemeliste loogikafunktsioonide minimeerimisega**
- **Esitusviis – modifitseeritud loogikavõrkgraaf**
 - mäluelemendid / registrid

Automaadi minimeerimine

- Automaadi minimeerimine – olekute arvu vähendamine
- Ekvivalentsed olekud – võrdsete sisendjadade korral väljundjadad katuvad

I: 001001100011...
 O: 101101010111...
 S: 1325445132315...

I: 001001100011...
 O: 101101010111...
 S: X3X5445X3X3X5...

- Intuitiivne lähenemine
 - kaks olekut on ekvivalentsed, kui nende siirded on identsed (ei pruugi alati töötada!)
- Süstemaatiline lähenemine
 - olekud 1 & 2 on ekvivalentsed
 - leida selline olekute hulga tükdeldus, et ekvivalentsed olekud oleksid samas tükdustest plokis (ekvivalentsiklassis)
 - olekute hulk $S=\{1,2,3,4,5\}$, tükdeldus $P=\{\overline{1,2}; \overline{3}; \overline{4}; \overline{5}\}$ (vt. asendusomadusega tükdeldus)

Algebraaline struktuuriteooria – Tükeldused

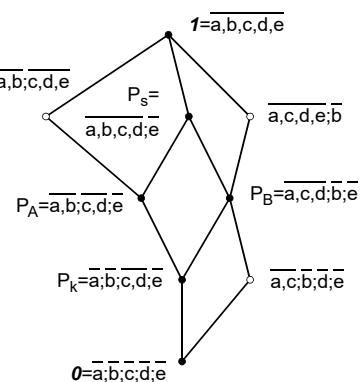
- **Vastavuse φ erijuht, lähte- ja sihthulk langevad kokku - $D(\varphi) = R(\varphi) = A$**
 - Tähistus – $R \subseteq A \times A$
 - Ekvivalentsisuhe R on refleksiivne, sümmeetrisiline ja transitivne
 - Elemandi $a \in A$ ekvivalentsiklass ekvivalentsisuhetes R – $K(a) = \{ b \mid \langle a, b \rangle \in R \}$
- **Ekvivalentsisuhe genereerib tükelduse (partition) P hulgat A**
 Tükeldus P koosneb ekvivalentsiklassidest K_i , $i=1,\dots,n$
 $P = \{ K_1, K_2, \dots, K_n \}$, kus $K_i \neq \emptyset$, $i=1,\dots,n$;

$$K_i \cap K_j = \emptyset, i,j=1,\dots,n, i \neq j;$$

$$\cup K_i = A$$
 - 0-tükeldus (nulltükeldus) koosneb 1-elemendilistest ekvivalentsi klassidest
 - 1-tükelduses (ühiktükelduses) on ainult üks ekvivalentsiklass
- $B_P(a)$ – tükelduse P ekvivalentsiklass (plokk) K_i , millesse kuulub a
 - $K_i = B_P(a) \Rightarrow a \in K_i$
 - $a_1 \equiv a_2 (P)$ – elemendid a_1 ja a_2 kuuluvad samasse tükelduse P plokki K_i siis ja ainult siis, kui $B_P(a_1) = B_P(a_2)$
- **Tükelduste kasutamine – dekompositsioon ja kompositsioon, oletekute kodeerimine**
 - automaadi tükeldamine kaheks või enamaks automaadiks
 - kahe või enama automaadi ühendamine

Tükeldus – operatsioonid

- **Hulk: $A=\{a,b,c,d,e\}$, tükeldused: $P_A=\{\overline{a,b}; \overline{c,d}; \overline{e}\}$ ja $P_B=\{\overline{a,c,d}; \overline{b}; \overline{e}\}$**
 - $P_A=\{\{a,b\}, \{c,d\}, \{e\}\}$ ja $P_B=\{\{a,c,d\}, \{b\}, \{e\}\}$
- **Korrutis:** $P_1 \cdot P_2 : (\underline{a}_1 \equiv \underline{a}_2 (P_1 \cdot P_2)) \Leftrightarrow (\underline{a}_1 \equiv \underline{a}_2 (P_1) \& \underline{a}_1 \equiv \underline{a}_2 (P_2))$
 - $P_k = P_A \cdot P_B = \{\overline{a,b}; \overline{c,d}; \overline{e}\} \cdot \{\overline{a,c,d}; \overline{b}; \overline{e}\} = \{\overline{a}; \overline{b}; \overline{c,d}; \overline{e}\}$
- **Summa:** $P_1 + P_2 : (\underline{a}_1 \equiv \underline{a}_2 (P_1 + P_2)) \Leftrightarrow (\underline{a}_1 \equiv \underline{a}_2 (P_1) \vee \underline{a}_1 \equiv \underline{a}_2 (P_2))$
 - $P_s = P_A + P_B = \{\overline{a,b}; \overline{c,d}; \overline{e}\} + \{\overline{a,c,d}; \overline{b}; \overline{e}\} = \{\overline{a,b,c,d}; \overline{e}\}$
- **Võrdlus:**
 $P_1 \leq P_2 \Leftrightarrow P_1 \cdot P_2 = P_1 \Leftrightarrow [\forall K_i \in P_1 (\exists K_j \in P_2 [K_i \subseteq K_j])]$
 - $P_A \leq P_s = \{\overline{a,b}; \overline{c,d}; \overline{e}\} \cdot \{\overline{a,b,c,d}; \overline{e}\} = \{\overline{a,b}; \overline{c,d}; \overline{e}\}$
 - P_A ja P_B ei ole võrreldavad
- **Tükelduste võre**
 - Tehted $\sim\sim$ asukoht võrel
 - Võrreldavus $\sim\sim$ asukoht võrel
- **Null-tükeldus (0) – iga element on omaette plokis**
- **Ühik-tükeldus (1) – kõik elemendid on samas plokis**

Asendusomadus (S.P.)

- Olekute grupid, mis teistest ei sõltu
- Automaadi $M=(S,I,O,\delta,\lambda)$ olekute hulga tükeldusel P on **asendusomadus** (substitution property, S.P.) siis ja ainult siis, kui $s = t(P)$ järeltub, et ka $\delta(s,i) \equiv \delta(t,i)(P) \quad \forall i \in I$
 - kui lähteolekud kuuluvad ühte tükelduse plokki, siis ka järgmised olekud peavad kuuluma ühte plokki (ei pruugi kokku langeda lähteolekute plokiga) kõikide sisendkombinatsioonide korral
 - tükeldus P - kasutusel ka tähistus π
- Asendusomadustega tükeldused:
 - $P_A = \{\overline{1,2,3}; \overline{4,5,6}\}$
 - $P_B = \{1,6; 2,5; 3,4\}$
- 0-tükeldus ja 1-tükeldus on S.P. tükeldused

x	s_t	s_{t+1}	y
0	1	4	0
1		3	
0	2	6	0
1		3	
0	3	5	0
1		2	
0	4	2	1
1		5	
0	5	1	0
1		4	
0	6	3	0
1		4	

Tükelduste kasutamine kodeerimisel

- Tükeldustel baseeruv lähenemine
 - automaadi olekute hulga tükeldamine selliselt, et tükelduste plokid omaksid võimalikult väikest "vastastikust sõltuvust"
- Leitakse automaadi asendusomadusega (S.P.) tükeldused
 - väljundeid ei vaadelda
 - iga tükeldus vastab sõltumatule osale
 - teostatakse paralleelne dekompositsioon
- Näide
 - S.P. tükeldused - $P_1 = \overline{1,2,3} \overline{4,5,6}, P_2 = \overline{1,6} \overline{2,5} \overline{3,4}$
 - Dekompositsiooniks vajalik, et $P_1 \cdot P_2 = P_0$
 - vajadusel geneeritakse täiendavaid tükeldusi
 - Iga tükeldus (kui automaat) kodeeritakse eraldi:
 - $P_1 \rightarrow 1-\{1,2,3\} \ 0-\{4,5,6\} \quad \& \quad P_2 \rightarrow 10-\{1,6\} \ 01-\{2,5\} \ 00-\{3,4\}$
 - Olekute koodid: 1->110, 2->101, 3->100, 4->000, 5->001, 6->010

x	s_t	s_{t+1}	y
0	1	4	0
1		3	
0	2	6	0
1		3	
0	3	5	0
1		2	
0	4	2	1
1		5	
0	5	1	0
1		4	
0	6	3	0
1		4	

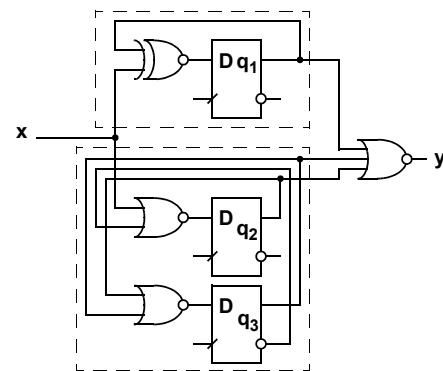

Tükeldused, kodeering ja realisatsioon

- Olekute koodid: 1->110, 2->101, 3->100, 4->000, 5->001, 6->010
- Tükeldused: $P_1=\{\overline{1,2,3}; \overline{4,5,6}\}$, $P_2=\{\overline{1}; \overline{2,3,4,5}\}$, $P_3=\{\overline{2,5}; \overline{1,3,4,6}\}$
 - kaheplokilised tükeldused: 1 - parempoolne plokk, 0 - vasakpoolne plokk
- $P_1 \cdot P_2 \cdot P_3 = \{\overline{1}; \overline{2}; \overline{3}; \overline{4}; \overline{5}; \overline{6}\} = 0$ & $P_1 + P_2 + P_3 = \{1, 2, 3, 4, 5, 6\} = 1$

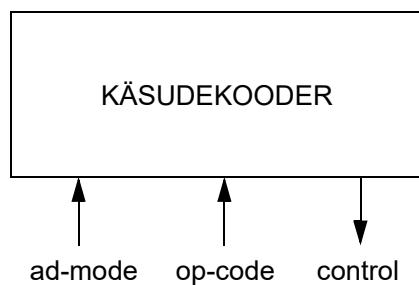
- Automaatide võrk -
kaks paralleelselt töötavat automaati

- $d_1 = q_1 \bar{x} + \bar{q}_1 x = \text{xnor}(q_1, x)$
 - $d_2 = \bar{q}_3 x = \text{nor}(\bar{q}_3, x)$
 - $d_3 = \bar{q}_2 \bar{q}_3 = \text{nor}(q_2, q_3)$
 - $y = q_1 q_2 q_3 = \text{nor}(q_1, q_2, q_3)$
- Tükeldused:
- 1. automaat: $P_A = \{\overline{1,2,3}; \overline{4,5,6}\}$ ($=P_1$)
 - 2. automaat: $P_B = \{\overline{1}; \overline{2,5}; \overline{3,4}\}$ ($=P_2 \cdot P_3$)

Sümboolne minimeerimine ja kodeerimine

- Sümbolite tabelite minimeerimine
- Kahend- ja MV-loogika funktsionide minimeerimise edasiarendus
 - Rakendused – kodeerimine
 - operatsioonikoodid, automadi olekud, jne.
 - Lahendatavad probleemid
 - sisendite, väljundite & kombineeritud kodeerimine
- Näide

ad-mode	op-code	control
INDEX	AND	CNTA
INDEX	OR	CNTA
INDEX	JMP	CNTA
INDEX	ADD	CNTA
DIR	AND	CNTB
DIR	OR	CNTB
DIR	JMP	CNTC
DIR	ADD	CNTC
IND	AND	CNTB
IND	OR	CNTD
IND	JMP	CNTD
IND	ADD	CNTC

Näide – sisendite kodeerimine

ad-mode	op-code	control
INDEX	AND	CNTA
INDEX	OR	CNTA
INDEX	JMP	CNTA
INDEX	ADD	CNTA
DIR	AND	CNTB
DIR	OR	CNTB
DIR	JMP	CNTC
DIR	ADD	CNTC
IND	AND	CNTB
IND	OR	CNTD
IND	JMP	CNTD
IND	ADD	CNTC

1-hot / MV
100 1000 1000
100 0100 1000
100 0010 1000
100 0001 1000
010 1000 0100
010 0100 0100
010 0010 0010
010 0001 0010
001 1000 0100
001 0001 0010
001 0110 0001

1-hot / MV
100 1111 1000
010 1100 0100
001 1000 0100
010 0011 0010
001 0001 0010
001 0110 0001

ad-md.	op-code	ctrl
INDEX	AND, OR, JMP, ADD	CNTA
DIR	AND, OR	CNTB
IND	AND	CNTB
DIR	JMP, ADD	CNTC
IND	ADD	CNTC
IND	OR, JMP	CNTD

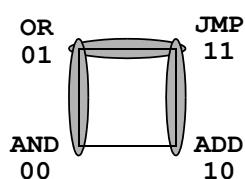

Sisendite kodeerimine – lahendamine

- Minimaalse sümbolkatte teisendamine minimaalseks binaarkatteks
- Sümbolimplikantide vastavus kahendimplikantidega
- Liitimplikandid
 - vastavad sümbolid tuleb kodeerida selliselt, et vastav superkuup ei sisalda teisi sümboleid
- Sümbolid asendada kattes koodidega

Liitliteraalid

AND , OR , JMP , ADD
AND , OR
JMP , ADD
OR , JMP

AND	00
OR	01
JMP	11
ADD	10

INDEX	00
DIR	01
IND	11

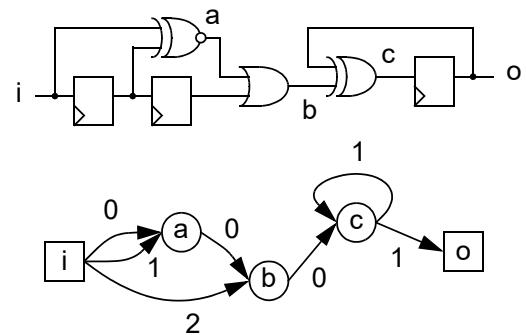
Kodeeritud kate

ad.	op.	ctrl
00	--	1000
01	0-	0100
11	00	0100
01	1-	0010
11	10	0010
11	-1	0001

Automaadi skeemi minimeerimine

- **Loogikavõrkgraaf (logic network)**
 - omavahel ühendatud loogikafunktsoonid
 - kombineeritud struktuurne/käitumuslik mudel
- **Sünkroonne loogikavõrkgraaf**
 - sünkroonne viide
 - sõlmed == võrrandid == s/v, loogikalülid
 - servad == sõltuvused == ahelad
 - kaalud == sünkroonne viide == registrid
 - Pindala ennustuse minimeerimine
 - literaalide arv / funktsioonide/loogikalülide arv
 - arvestada tuleb viite piiranguid
 - Suurima viite minimeerimine
 - tee sügavus / loogikalülide mudelid / olulised teed
 - arvestada tuleb pindala (võimsustarbe) piiranguid
 - Testitavuse maksimaliseerimine ja/või võimsustarbe minimeerimine

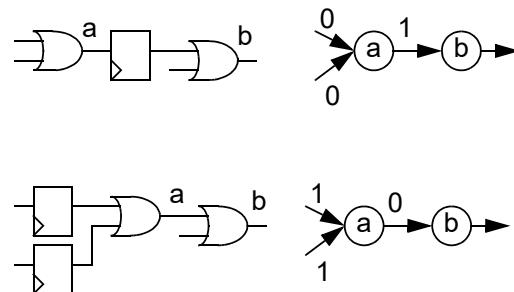
Optimeerimine

- Optimeeritakse ainult kombinatoorset loogikat
 - loogika minimeerimine
 - kahe- ja/või mitme-tasemeline minimeerimine
- Optimeeritakse ainult mäluelementide / registrite asukohti
 - *retiming* (ümberajastamine)
- Optimeeritakse tervet skeemi
 - sisendi/väljundi ajastuse muutmine
 - sünkroonsed teisendused – algebralised / Boole'i
- Optimeerimis-strateegiad
 - Samm-sammiline parendamine
 - teisendused (transformations) võrkgraafil
 - Funktsionaalsus ei tohi muutuda
 - Erinevad meetodid
 - erinevad teisenduste variandid / erinevad teisenduste rakendamise järjekorrad

Retiming (ümberajastamine) – optimeerimise etapid

- **Registrid eraldatakse kombinatoorsest osast**
- **Kombinatsioonskeemide minimeerimine**
 - avaldiste modifitseerimine
 - graafi struktuuri modifitseerimine
- **Registrid ühendatakse tagasi**
- **Registrite asukohti muudetakse**
 - kombinatoorne osa ei muudu
 - muutuvad kriitilised teed
- **Võrkgraafi struktuur ei muudu**
 - muutuvad kaalud
 - graafi struktuur ei muudu

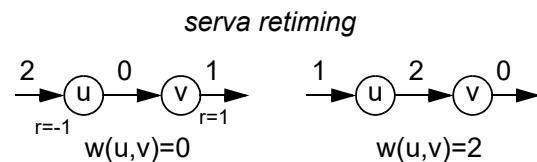

Retiming

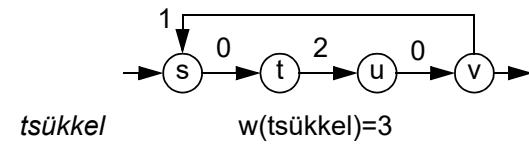
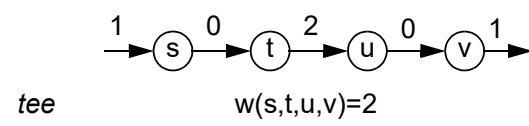
- **Globaalne optimeerimistehnika**
 - mõjutab pindala – registrite arv muutub
 - mõjutab viidet – teede pikkused registrite vahel muutuvad
 - lahendatav polünoomalaise ajaga
- **Eeldused**
 - sõlme viide on konstantne
 - väljundite arvust sõltuvat viite komponenti ei arvestata
 - graafi topoloogia on invariantne
 - ei teostata loogika teisendusi
 - sünkroonne realisatsioon
 - tsüklistel on positiivsed kaalud
 - servadel on mitte-negatiivsed kaalud
 - arvestatakse ainult topoloogilisi teid
 - “false path” analüüs ei teostata

Retiming – definitsioone ja omadusi

- Sõlme retiming**
 - täisarvuline teisendus, register nihutatakse väljundist sisendisse
- Skeemi retiming**
 - sõlmude retiming'ute vektor
- Ekvivalentsete skeemide kogum**
 - originaalne skeem + retiming vektorid

- Definitsioonid**
 - $w(v_i, v_j)$ – serva (v_i, v_j) kaal
 - (v_i, \dots, v_j) – tee sõlmest v_i sõlmeni v_j
 - $d(v_i, \dots, v_j)$ – tee (v_i, \dots, v_j) viide (sõlmest v_i sõlmeni v_j)
- Omadused**
 - serva retiming: $\bar{w}_{ij} = w_{ij} + r_j - r_i$
 - tee retiming: $w(v_i, \dots, v_j) = w(v_i, \dots, v_j) + r_j - r_i$
 - tsüklite kaalud on invariantsed

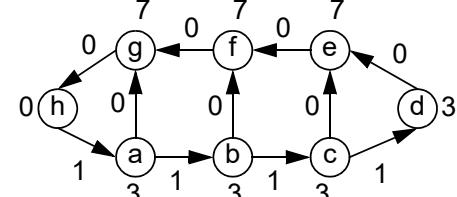
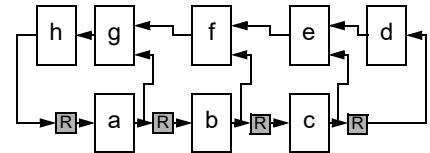

Legaalne retiming

- Taktsignaali periood ϕ**
- Retiming'u vektor peab tagama:**
 - ühegi serva kaal ei ole negatiivne: $\bar{w}_{ij} = w_{ij} + r_j - r_i \geq 0 \quad \forall i, j$
 - iga tee (v_i, \dots, v_j) , mille puhul $d(v_i, \dots, v_j) \geq \phi$, omab vähemalt ühte registrit:
 $\bar{w}(v_i, \dots, v_j) = w(v_i, \dots, v_j) + r_j - r_i \geq 1 \quad \forall i, j$
- Originaalne graaf ei oma tsükleid negatiivse kaaluga, seega ka uus graaf ei oma tsükleid negatiivse kaaluga**

Retiming – optimeerimisülesanne

- Lühim registrite tee – $W(v_i, v_j) = \min w(v_i, \dots, v_j)$ [kõik teed v_i ja v_j vahel]
- Kriitiline viide – $D(v_i, v_j) = \max d(v_i, \dots, v_j)$ [kõik teed v_i ja v_j vahel kaaluga $W(v_i, v_j)$]
- Leida selline minimaalne taktsignaali periood ϕ , et eksisteeriks retiming vektor, mille puhul
- $r_i - r_j \leq W_{ij} \quad \forall (v_i, v_j) \in E$
- $r_i - r_j \leq W(v_i, v_j) - 1 \quad \forall v_i, v_j \mid D(v_i, v_j) > \phi$

sõlmed: a & e
teed: (a,b,c,e) & (a,b,c,d,e)
 $W(a,e)=2$ & $D(a,e)=16$

Relaktsioonil põhinev algoritm

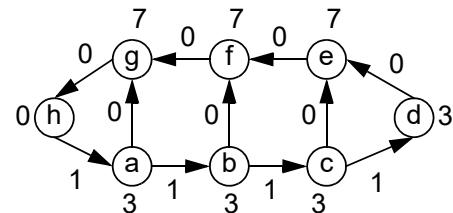
- Otsib suure viitega teid
- Lühendab selliseid teid otsmiste registri “koomale tömbamise” abil
 - mõni teine teed võib muutuda liiga pikaks
 - eriti need teed, mille “saba” liikus
- Kasutab iteratiivset lähenemist
- Iga sõlme jaoks leitakse andmete valmisoleku aeg (data ready time)
 - koguviide registrist alates
- Iteratiivne lähenemine
 - leiab sõlmed, mille andmete valmisoleku aeg $> \phi$
 - sellistel sõlmedel teostatakse retiming 1 vörra (register väljundist sisendisse)
- Omadused
 - legaalne retiming leitakse $|N|$ iteratsiooniga (kui üldse leidub)

Retiming – näide

- Ülemine gaaf – originaalne skeem
- Alumine graaf – registrid eemaldatud
 - kombinatsioonskeem

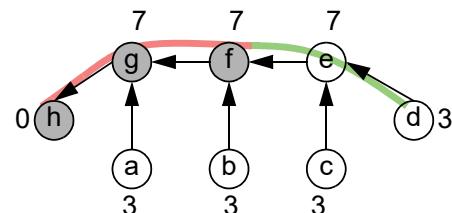
$$\phi = 13$$

- andmete valmisoleku ajad:

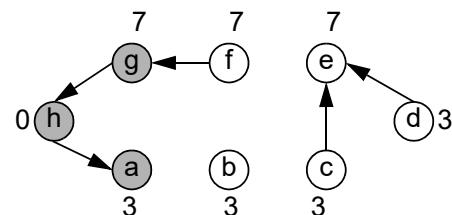
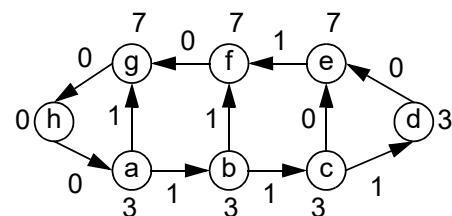
- $t_a=3, t_b=3, t_c=3, t_d=3, t_e=10, t_f=17, t_g=24, t_h=24$

- sõlmedele f, g ja h tehakse retiming 1 vörra

Retiming – näide (järg)

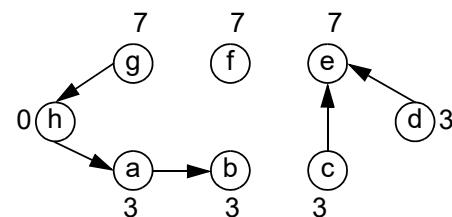
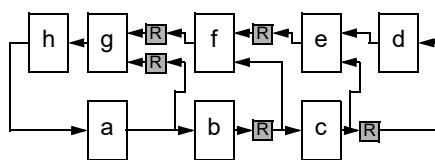
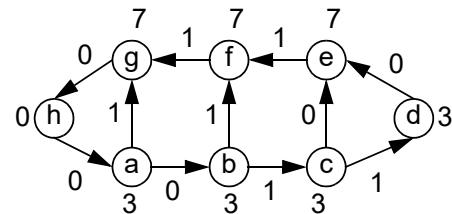
- andmete valmisoleku ajad:
- $t_a=17, t_b=3, t_c=3, t_d=3, t_e=10, t_f=7, t_g=14, t_h=14$
- sõlmedele a, g ja h tehakse retiming 1 vörra

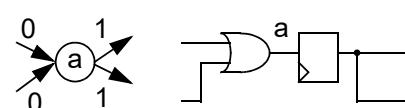
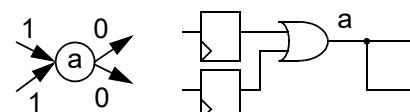
Retiming – näide (järg)

- andmete valmisoleku ajad:**
 - $t_a=10, t_b=13, t_c=3, t_d=3, t_e=10, t_f=7, t_g=7, t_h=7$
- Lõpp –** $\forall t_i \leq \phi$

Retiming – rakendatavus

- Registrite arvu minimeerimine**
 - sünkroonse viite nihutamine sisenditest väljundisse
- Kontroll-osa**
 - abstrakne automaadi mudel peidetud võrkgraafi sisse
- Andme-osa**
 - loogikafunktsioonid
 - mäluelementid / registrid
- Mitte ainult loogikaskeemid vaid ka kõrgemad abstraktsiooni tasemed**
 - sõlmed – funktsioonid
 - sünkroonsed viited – nt. kriitilised ressursid (mälud)

Digitaalsüsteemide testimise alused

Funktsioonide teisendused – kahendmeetodid

- Kasutavad fakti, et osa sisendmuutujaid ja/või võrgugraafi sõlmi ei mõjuta osasid funktsioone
 - toob sisesse täiendavad määramatused
 - võimalik kasutada lokaalset kahendminimeerimist
- **Juhitavus (controllability)**
 - sisendkombinatsioonid, mida ei esine võrgu sisendis (ümbritsevast keskkonnast tingituna)
- **Jälgitavus (observability)**
 - sisendkombinatsioonid, mille korral väljund ei ole vaadeldav keskkonna poolt
 - suhteline iga väljundi jaoks
- **Seotud funktsioonide testitavusega**

Kahendmeetodid – sisemised määramatused

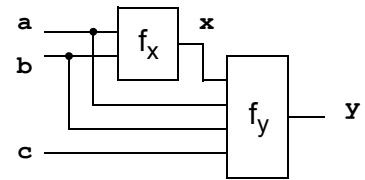
- Võrgu sise-ehitusest sõltuvad
 - Juhitavus – kombinatsioonid, mida ei esine alamvõrgu sisendis
 - Jälgitavus – kombinatsioonid, mille korral alamvõrgu väljundid ei ole vaadeldavad
- **Näide #1**
 - $x = \bar{a} + b; \quad y = a \bar{b} x + \bar{a} c x;$
 - juhitavus – y sisendis ei saa esineda kombinatsiooni $a \bar{b} x + \bar{a} x + b \bar{x}$
 - minimeerides – $y = a x + \bar{a} c$
- **Näide #2**
 - $v = \bar{a} d + b \bar{d} + \bar{c} d + a \bar{e}; \quad (\text{dekompositsioon}) \quad j = \bar{a} + b + \bar{c}; \quad v = jd + ae;$
 - $a=0 \rightarrow j=1$: seega on võimatu kombinatsioon: $a=0 \& j=0 \rightarrow v=''$
 - minimeerides – $v = jd + ae$ (alati ei muutu lihtsamaks)

$$x = \overline{a} + b; \quad y = abx + \overline{a}cx;$$

- $x=0 \rightarrow a=1 \& b=0$
- $x=1 \rightarrow a=0 \vee b=1$
- **Võimalatud kombinatsioonid:**
 - $x=0 \& ! (a=1 \& b=0) \rightarrow x=0 \& (a=0 \vee b=1)$
 - $x=1 \& ! (a=0 \vee b=1) \rightarrow x=1 \& a=1 \& b=0$
- **Määramatused:**
 - $x=0 \& a=0; \quad x=0 \& b=1; \quad x=1 \& a=1 \& b=0$
- **Tulemus**

$$y = \overline{a}c + ax$$

		a	b	
c	x	0	0	0 0
	x	0	0	0 0
		1	0	1 1
		0	0	1 0

		a	b	
c	x	-	0	- -
	x	-	0	- -
		1	-	1 1
		0	-	1 0

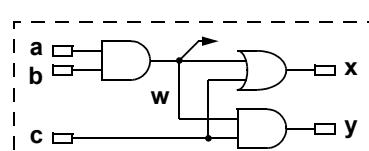
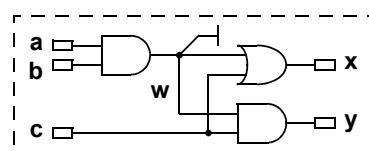
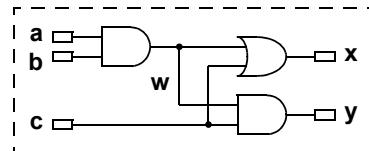
Testitavuse alused

- **Rikke mudel – mingi ahela lühis 0 või 1-ga (stuck-at-0/stuck-at-1)**
- **Ahela w kontroll lühisele 0-ga**
 - sisendkombinatsiooniga seatakse vastav ahel 1-ks
 - vörreldakse väljundeid – vigase skeemi väljund on erinev soovitust
- **Ahela w kontroll lühisele 1-ga**
 - sisuliselt sama, kuid jälgitav ahel seatakse 0-ks
- **Ahel w peab olema juhitav ja jälgitav**
 - testitavus sõltub skeemi struktuurist
- **Süntees testitavust silmas pidades**
 - võimalikult suur osa sisemisi ahelaid peaks olema jälgitavad ja juhitavad
 - liiasuste eemaldamine mitmetasemelisel loogikafunktsoonide minimeerimisel

Näide

- Skeem: $w=ab$; $x=w+c$; $y=wc$;
- Lühis 0-ga
 $w=0; \rightarrow x=c; y=0;$
- Lühis 1-ga
 $w=1; \rightarrow x=1; y=c;$
- Kas w on jälgitav?
 - Millised väljundid sõltuvad w-st?
- Kas w on juhitav?
 - Kas leidub sisendkombinatsioon, mis lubab w-le seada soovitud väärtsuse?

- Jälgitavus - Boole'i diferentsiaal - $\partial f / \partial x_i = f_{xi} \oplus f_{x'i}$
 - Kas väljund x ($x=w+c$) sõltub w-st? Kas väljund y ($y=wc$) sõltub w-st?
 - Kofaktorid -- $x_w=1; x_{w'}=c; y_w=c; y_{w'}=0;$
 - $\partial x / \partial w = x_w \oplus x_{w'} = 1 \oplus c = c'$ (sõltub siis, kui $c=0$)
 - $\partial y / \partial w = y_w \oplus y_{w'} = c \oplus 0 = c$ (sõltub siis, kui $c=1$)
 - Nii x kui ka y sõltuvad w-st, kuid erinevatel c väärustel
 $\rightarrow w$ on jälgitav väljunditel x ja y (teatud mööndustega)
- Juhitavus - soovitud väärtsuse seadmine w-l
 - $w=a \cdot b$
 - lühis 0-ga kontrollimiseks $\rightarrow w=1 \rightarrow a=1$ ja $b=1$
 - lühis 1-ga kontrollimiseks $\rightarrow w=0 \rightarrow a=0$ või $b=0$
 - BDD'd (või muud otsustus diagrammid) sobivad selleks suurepäraselt

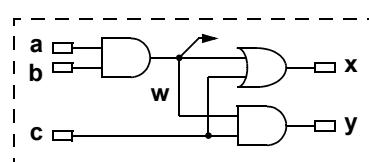
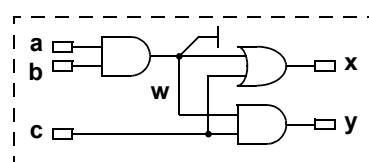
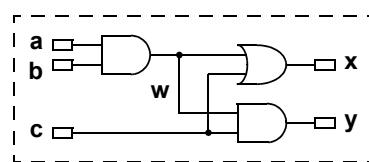

- **Ahel w peab olema jälgitav ja juhitav**
 - Peab leiduma ühisosa jälgitavust ja juhitavust määrävate sisend-kombinatsioonide vahel, vastasel korral pole mõni riketest määratav
 - Funktsionaalne test – ainult töö õigsuse kontroll, rike ei pruugi olla määratav
 - Diagnostika – konkreetse rikke (või isegi mitme rikke) täpne määramine
- **Konsensus ($C_w^x = x_w \cdot x_{w'}$) – milline osa ei sõltu w-st**
 - $C_w^x = x_w \cdot x_{w'} = 1 \cdot c = c ; C_w^y = y_w \cdot y_{w'} = c \cdot 0 = 0 ;$
- **Häiritus (perturbation)**
 - Lühis 0-ga - $\delta_w = w \cdot (\partial x / \partial w) = x \oplus x_{w'}$
 - $x - \delta_w^x = w \cdot (\partial x / \partial w) = x \oplus x_{w'} = w \cdot c'$
 - $y - \delta_w^y = w \cdot (\partial y / \partial w) = y \oplus y_{w'} = w \cdot c$
 - Lühis 1-ga - $\delta_w = w' \cdot (\partial x / \partial w) = x' \oplus x_w$
 - $x - \delta_w^x = w' \cdot (\partial x / \partial w) = x' \oplus x_w = w' \cdot c'$
 - $y - \delta_w^y = w' \cdot (\partial y / \partial w) = y' \oplus y_w = w' \cdot c$

Näide – vektorid

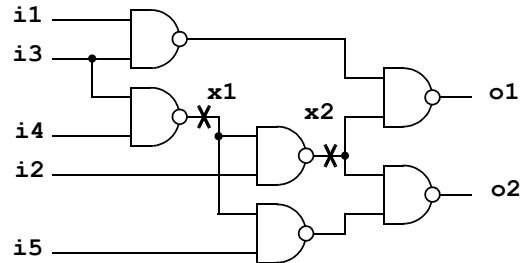
- **Lühis 0-ga**
 - $\delta_w^x = w \cdot c' \quad \& \quad \delta_w^y = w \cdot c$
 - **sisend - abc == 110**
 - väljund x - 0 (peab olema 1)
 - väljund y - 0 (peab olema 0)
 - **sisend - abc == 111**
 - väljund x - 1 (peab olema 1)
 - väljund y - 0 (peab olema 1)
- **Lühis 1-ga**
 - $\delta_w^x = w' \cdot c' \quad \& \quad \delta_w^y = w' \cdot c$
 - **sisend - abc == 000**
 - väljund x - 1 (peab olema 0)
 - väljund y - 0 (peab olema 0)
 - **sisend - abc == 001**
 - väljund x - 1 (peab olema 1)
 - väljund y - 1 (peab olema 0)

Näide #2

- $x_1 = (i_3 \& i_4)'$
- $o_1 = ((i_1 \& i_3)' \& (i_2 \& x_1)')'$
- $o_2 = ((i_5 \& x_1)' \& (i_2 \& x_1)')'$

- $x_2 = (i_2 \& (i_3 \& i_4)')$
- $o_1 = ((i_1 \& i_3)' \& x_2)'$
- $o_2 = (x_2 \& (i_5 \& (i_3 \& i_4)'))'$

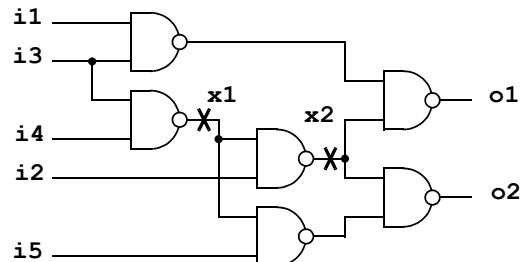

- Lühis 0-ga - $\delta_{w'}^x = w \cdot (\partial x / \partial w) = x \oplus x_w$ Lühis 1-ga - $\delta_{w'}^x = w' \cdot (\partial x / \partial w) = x' \oplus x_w$
- $\delta_{x_1}^{o_1} = x_1 \cdot (\partial o_1 / \partial x_1) ; \quad \partial o_1 / \partial x_1 = o_1 x_1 \oplus o_1 x_1' ; \quad o_1 x_1 = i_1 i_3 ; \quad o_1 x_1' = i_1 i_3 + i_2$
 - $\partial o_1 / \partial x_1 = (i_1 i_3) \oplus (i_1 i_3 + i_2) = (i_1 i_3) (i_1 i_3 + i_2)' + (i_1 i_3)' (i_1 i_3 + i_2)$
 - $\partial o_1 / \partial x_1 = i_1 i_3 i_2' (i_1' + i_3') + (i_1' + i_3') (i_1 i_3 + i_2) = i_1' i_2 + i_2 i_3'$
 - $\delta_{x_1}^{o_1} = x_1 \cdot (\partial o_1 / \partial x_1) = (i_3 i_4)' (i_1' i_2 + i_2 i_3') = (i_3' + i_4') (i_1' i_2 + i_2 i_3') = i_2 i_3' + i_1' i_2 i_4'$

Näide #2

- $x_1 = (i_3 \& i_4)'$
- $o_1 = ((i_1 \& i_3)' \& (i_2 \& x_1)')'$
- $o_2 = ((i_5 \& x_1)' \& (i_2 \& x_1)')'$

- $x_2 = (i_2 \& (i_3 \& i_4)')$
- $o_1 = ((i_1 \& i_3)' \& x_2)'$
- $o_2 = (x_2 \& (i_5 \& (i_3 \& i_4)'))'$

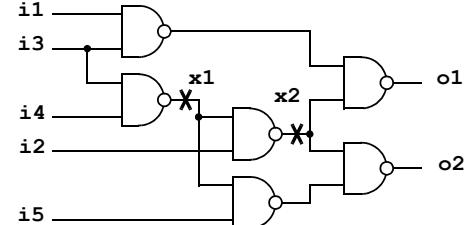
- Lühis 0-ga - $\delta_{w'}^x = w \cdot (\partial x / \partial w) = x \oplus x_w$ Lühis 1-ga - $\delta_{w'}^x = w' \cdot (\partial x / \partial w) = x' \oplus x_w$
- $\delta_{x_1}^{o_1} = x_1 \cdot (\partial o_1 / \partial x_1) = i_2 \bar{i}_3 + \bar{i}_1 \bar{i}_2 \bar{i}_4 ; \quad \delta_{x_1}^{o_1} = \bar{x}_1 \cdot (\partial o_1 / \partial x_1) = \bar{i}_1 i_2 i_3 i_4$
 - $\delta_{x_1}^{o_2} = x_1 \cdot (\partial o_2 / \partial x_1) = i_2 \bar{i}_3 + i_2 \bar{i}_4 + \bar{i}_3 i_5 + \bar{i}_4 i_5 ; \quad \delta_{x_1}^{o_2} = \bar{x}_1 \cdot (\partial o_2 / \partial x_1) = i_2 i_3 i_4 + i_3 i_4 i_5$
 - $\delta_{x_2}^{o_1} = x_2 \cdot (\partial o_1 / \partial x_2) = \bar{i}_1 \bar{i}_2 + \bar{i}_2 \bar{i}_3 + \bar{i}_1 i_3 i_4 ; \quad \delta_{x_2}^{o_1} = \bar{x}_2 \cdot (\partial o_1 / \partial x_2) = \bar{i}_1 i_2 \bar{i}_4 + i_2 \bar{i}_3 \bar{i}_4$
 - $\delta_{x_2}^{o_2} = x_2 \cdot (\partial o_2 / \partial x_2) = \bar{i}_2 \bar{i}_5 + i_3 i_4 ; \quad \delta_{x_2}^{o_2} = \bar{x}_2 \cdot (\partial o_2 / \partial x_2) = i_2 \bar{i}_3 \bar{i}_5 + i_2 \bar{i}_4 \bar{i}_5$

Näide #2 – vektorid

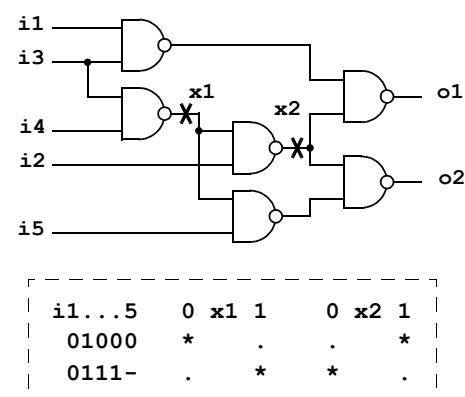
- $\delta^{o1}_{x1} = x_1 \cdot (\partial o1 / \partial x_1) = i_2 \bar{i}_3 + \bar{i}_1 i_2 \bar{i}_4 ; \quad \delta^{o1}_{x1} = \bar{x}_1 \cdot (\partial o1 / \partial x_1) = \bar{i}_1 i_2 i_3 i_4$
- $\delta^{o2}_{x1} = x_1 \cdot (\partial o2 / \partial x_1) = i_2 \bar{i}_3 + i_2 \bar{i}_4 + \bar{i}_3 i_5 + \bar{i}_4 i_5 ; \quad \delta^{o2}_{x1} = \bar{x}_1 \cdot (\partial o2 / \partial x_1) = i_2 i_3 i_4 + i_3 i_4 i_5$
- $\delta^{o1}_{x2} = x_2 \cdot (\partial o1 / \partial x_2) = \bar{i}_1 \bar{i}_2 + \bar{i}_2 \bar{i}_3 + \bar{i}_1 i_3 i_4 ; \quad \delta^{o1}_{x2} = \bar{x}_2 \cdot (\partial o1 / \partial x_2) = \bar{i}_1 i_2 \bar{i}_4 + i_2 \bar{i}_3 \bar{i}_4$
- $\delta^{o2}_{x2} = x_2 \cdot (\partial o2 / \partial x_2) = \bar{i}_2 \bar{i}_5 + i_3 i_4 ; \quad \delta^{o2}_{x2} = \bar{x}_2 \cdot (\partial o2 / \partial x_2) = i_2 \bar{i}_3 \bar{i}_5 + i_2 \bar{i}_4 \bar{i}_5$

i1...5	x1	o1	o2	i1...5	x2	o1	o2
-10--	1/0	1/0	1/0	00---	1/0	0/1	?/1
01-0-	1/0	1/0	1/0	-00--	1/0	0/1	?/1
0111-	0/1	0/1	0/1	0-11-	1/0	0/1	0/1
				01-0-	0/1	1/0	1/?
				-100-	0/1	1/0	1/?
i1...5	x1	o1	o2	i1...5	x2	o1	o2
-10--	1/0	1/0	1/0	-0--0	1/0	?/1	0/1
-1-0-	1/0	?/?	1/0	--11-	1/0	?/1	0/1
--0-1	1/0	?/0	1/0	-10-0	0/1	1/0	1/0
---01	1/0	?/?	1/0	-1-00	0/1	1/?	1/0
-111-	0/1	?/1	0/1				
--111	0/1	?/?	0/1				

Näide #2 – vektorite pakkimine

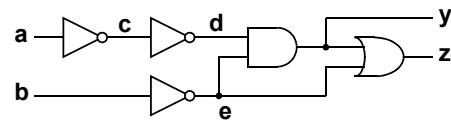
i1...5	x1	o1	o2	i1...5	x2	o1	o2
-10--	1/0	1/0	1/0	00---	1/0	0/1	?/1
01-0-	1/0	1/0	1/0	-00--	1/0	0/1	?/1
0111-	0/1	0/1	0/1	0-11-	1/0	0/1	0/1
				01-0-	0/1	1/0	1/?
				-100-	0/1	1/0	1/?
i1...5	x1	o1	o2	i1...5	x2	o1	o2
-10--	1/0	1/0	1/0	-0--0	1/0	?/1	0/1
-1-0-	1/0	?/?	1/0	--11-	1/0	?/1	0/1
--0-1	1/0	?/0	1/0	-10-0	0/1	1/0	1/0
---01	1/0	?/?	1/0	-1-00	0/1	1/?	1/0
-111-	0/1	?/1	0/1				
--111	0/1	?/?	0/1				

- Testimine – vähim arv (osaliselt) kattuvaid vektoreid, et katta võimalikult palju rikkeid**
 - Veel üks katte leidmise ülesanne!
- Diagnostika – unikaalsed vektorid rikete identifitseerimiseks**
 - Ei leidu...

Viite minimeerimine ja testimine Vääär topoloogiline kriitiline tee - näide

- Kõikidel loogikalülidel ühikviide
- Kõik sisendid valmis ajahetkel 0
- Pikim topoloogiline tee
 - (a,c,d,y,z) – viide 4
- Tõeline kriitiline tee
 - (a,c,d,y) – viide 3

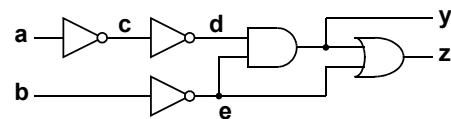

Tundlik kriitiline tee

- Sündmus levib algusest lõpuni
- Mitte-tundlikud kriitilised teed on väärad (ja neid võib ignoreerida)

Dünaamiline tundlikkuse määramine

- Tee – $P = (v_0, v_1, \dots, v_m)$
- Sündmus levib mööda teed, kui $\partial f_{x_i} / \partial x_{i-1} = 1 \quad \forall i=1,2,\dots,m$
 - Kõrvaisisendid (side-inputs) - sisendid, mis pole teel
 - Boole'i diferentsiaal on funktsioon kõrval-sisenditest (mille väärused võivad muutuda)
 - Boole'i diferentsiaal peab olema töene ajal, mil sündmus levib
- Tee - (a,c,d,y,z)
 - $\partial f_y / \partial d = e = 1$ ajahetkel 2
 - $\partial f_z / \partial y = e' = 1$ ajahetkel 3
 - ei ole dünaamiliselt tundlik, sest e stabiliseerub ajahetkel 1
- Alternatiiv – staatiline tundlikkuse määramine
 - Lihtsustatud mudel – ajalisi tingimusi Boole'i diferentsiaali vääruse jaoks ei eksisteeri
 - Oht – liiga väikeste viidete ennustamine

Automaatide testitavuse alused

- **Loogikafunktsoonid**
 - sisendid seatakse soovitud väärustele
 - väljundeid võrreldakse eeldatud väärustega
- **Mäluelemendid**
 - sisendid seatakse soovitud väärustele
 - väljundeid võrreldakse eeldatud väärustega
- **Probleem!**
 - mäluelementide sisendid/väljundid pole üldjuhul otseselt seatavad/nähtavad
 - kaudne seadmine ja võrdlemine

Seade- ja kontrolljada

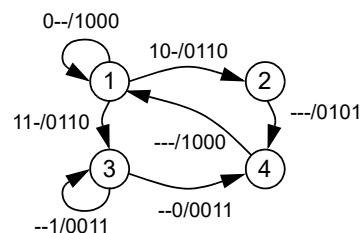
- **Automaadi seadejada**
 - sisendkombinatsioonide jada, mis viiks soovitud olekusse
 - lähteolekust soovitud olekusse
 - suvalisest olekust soovitud olekusse
 - **võimalik lahendus**
 - suvalisest olekust lähteolekusse
 - lähteolekust soovitud olekusse
- **Automaadi kontrolljada**
 - sisendkombinatsioonide jada, mis viitaks üheselt, et automaat oli mingis kindlas olekus (läbis mingit kindlat olekut)
 - eri olekud võivad genereerida sarnaseid väljundsignaale
 - eristatavad väljundkombinatsioonide jadad

Seadejada – näide

- Soovitud olek – 2**
 - $1 \rightarrow 2$: 1 takt, sisend “10-”
 - $1 \rightarrow 1$: 0 takti
 - $2 \rightarrow 1$: 2 takti, sisendjada “---”, “---”
 - $3 \rightarrow 1$: 2 takti, sisendjada “--0”, “---”
 - $4 \rightarrow 1$: 1 takt, sisendjada “---”
- Ühepiikkused jadad vajalikud (ootab mõne takti olekus 1)**
 - $1 \rightarrow 1$: 2 takti, sisendjada “0--”, “0--”
 - $4 \rightarrow 1$: 2 takti, sisendjada “---”, “0--”
- Ühepiikkuste sisendjadade ühisosa, pluss soovitud olekusse minekuks vajalik jada: “0-0”, “0--”, “10-”**
- $1 \rightarrow 1 \rightarrow 1 \rightarrow 2$, $2 \rightarrow 4 \rightarrow 1 \rightarrow 2$,
 $3 \rightarrow 4 \rightarrow 1 \rightarrow 2$, $4 \rightarrow 1 \rightarrow 1 \rightarrow 2$

I	s^t	s^{t+1}	O
0 --	1	1	1 0 0 0
1 0 -		2	0 1 1 0
1 1 -		3	0 1 1 0
---	2	4	0 1 0 1
-- 0	3	4	0 0 1 1
-- 1		3	0 0 1 1
---	4	1	1 0 0 0

Sisse-ehitatud testitavus

- Lisavahendid mäluelementide otseseks seadmiseks**
 - nihkeregistrid
 - spetsiaalsed testjadade sisendid ja väljundid
- Kasutusel nii kontroll-osa kui ka andme-osa puhul**
- Täiendav riistvara**
 - suureneb pindala
 - suureneb viide
 - suureneb voolutarve
 - ka täiendavaid osi tuleks testida
- Ainult osa mäluelemente on otseselt seatavad ja kontrollitavad**
- BIST – Built-In Self-Test**

